

Učebné osnovy

VECNÉ UČENIE v 2. ročníku

pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

Výchovno-vzdelávacie ciele a obsah vzdelávania:

sú v súlade s cieľmi a obsahom vzdelávania pre vyučovací predmet vecné učenie pre žiakov s ľahkým mentálnym postihnutím, schváleného ako súčasť Vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie pod číslom 2016-14674/20270:9-10F0.

Rozsah vyučovania predmetu:

3 VH týždenne - 99 VH za školský rok

Časová dotácia vyučovania predmetu je v Školskom vzdelávacom programe v porovnaní s Rámcovým učebným plánom pre žiakov s ľahkým mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie s vyučovacím jazykom slovenským navýšená o dve hodiny týždenne bez rozšírenia obsahu.

Tieto vyučovacie hodiny sa použijú **na rozšírenie v oblasti procesu** nasledovne :

- na zaradenie vychádzok a orientáciu v obci ,
- na poznávanie dopravných značiek a pravidiel cestnej premávky ,
- na priame pozorovanie zmien na poliach, v sadoch a záhradách – znaky poľnohospodárskej krajiny - pozorovanie,
- na návštevu Obecného úradu a Obecnej knižnice ,
- na exkurziu pošty, zdravotného strediska
- malý nákup v obchode- platidlá- finančná gramotnosť,
- na poznávanie pamätníkov , pamiatok obce , histórie – výstavy v KD
- služby v obci
- na získanie fotografického materiálu k tematickým celkom./projekty
- na nacvičovanie správneho stolovania
- na založenie kútika živej prírody

Vzdelávacia oblasť Človek a príroda

Škola a jej širšie okolie.....9 VH

Trieda Pomenovanie zariadenia triedy, jeho účel a použitie. Určovanie polohy vecí v triede. Pomenovanie školských potrieb a pomôcok, ich uloženie na lavicu, do aktovky, udržiavanie poriadku. Rozoznávanie spoločných a osobných vecí. Dodržiavanie ustáleného poriadku: postavenie, posadenie, zoradenie v tichosti, hlásenie sa o slovo. Pozdravy pri vstupe do triedy a odchode z triedy, vítanie prichádzajúceho a lúčenie sa s odchádzajúcim.

V škole Poznávanie riaditeľa školy, zástupcu riaditeľa, učiteľov iných tried, vychovávateľov, školníka a iných zamestnancov. Nácvik zdvorilého pozdravenia, požiadania a poďakovania. Orientácia v školskej budove. Šetrenie školského i súkromného majetku.

Okolie školy Poznávanie objektov v okolí školy, určovanie ich polohy smerom od školy (vpravo, vľavo, bližšie, ďalej). Pozorovanie, ktorým smerom od školy slnko vychádza a zapadá. Poznávanie najbezpečnejšej cesty z domu do školy. Rozprávanie o tom, čo cestou žiaci vidia. Nácvik správneho prechádzania cez križovatku, význam svetelnej signalizácie a reagovanie.

Jeseň 15VH

Jesenné dni. Pozorovanie počasia v jeseni, zaznačovanie do kalendára prírody, poznávanie pojmov slnečný, hmlistý, daždivý. Pomenovanie jesenných mesiacov. Oboznamovanie sa s údajmi: hodina, deň, noc, dnes, včera, zajtra, teraz, potom, skôr, neskôr.

V sade, v záhrade a v parku. Rozoznávanie sadu, záhrady a parku. Zber a spôsob odkladania ovocia. Rozoznávanie a triedenie zeleniny a ovocia. Ich poznávanie podľa tvaru, chuti a vône. Pozorovanie stromov, ich zmeny. Poznávanie ovocných stromov. Veľkosť plodov: menší, väčší, ľahší, ťažší. Význam ovocia a zeleniny pre zdravie. Ich výstavka v kútiku živej prírody.

Na poli. Rozlišovanie poľa s obilím, repou, zemiakmi. Poznávanie zemiakov a cukrovej repy. Význam ich pestovania, zber plodín.

Zvieratá na jeseň. Poznávanie zvierat v skutočnosti aj na obrázku (veverička, jež, myš, zajac, bažant, vrabec, žaba). Príprava zvierat na prezimovanie (zhustnutie srsti a peria, odlet vtákov, tvorenie zásob, vyhľadávanie úkrytov).

Zima 6VH

Prišla zima Pozorovanie zmeny počasia, rozdiely vzhľadom na predchádzajúce obdobie, dĺžka dňa, stmievanie, rozodnievanie. Pomenovanie zimných mesiacov. Poznávanie vlastností snehu a ľadu. Pozorovanie listnatých stromov v zime. Poznávanie ihličnatých stromov (smrek, borovica). Dodržiavanie pravidiel bezpečnosti pri zimných športoch. Oboznamovanie sa s vianočnými tradíciami.

Zvieratá v zime Poznávanie voľne žijúcich zvierat (srnec, jeleň, líška, drozd, sýkorka, vrabec, vrana). Význam kŕmenia lesnej zveri. Nebezpečenstvo v lese – besnota zvierat. Zimný spánok niektorých zvierat (medveď, žaba, jašterica, jež, mucha, včela). Pozorovanie vtákov na kŕmidle, porovnávanie ich vzhľadu. Poznávanie, čím sa ktoré zviera živí. Počúvanie poviedok o zvieratách.

Rodina a spoločnosť 21VH

Doma. Poznávanie zamestnania členov rodiny. Podieľanie sa jednotlivých členov rodiny na spoločnej práci v domácnosti. Opisovanie práce, ktorú žiaci doma pravidelne vykonávajú. Význam práce jednotlivca pre celok. Orientácia v príbuzenských vzťahoch - stará mama, starý otec, vnučka, vnuk. Bydlisko žiaka. Dom a jeho vnútorné členenie, umiestnenie bytu v

dome. Triedenie predmetov podľa účelu (nábytok, kuchynský riad, hračky, školské potreby) a podľa materiálu, z ktorého sú vyrobené. V obchode Poznávanie rozdielov v spôsobe nákupu – obchod s predavačmi a samoobsluha. Osvojiť si, čo sa kde nakupuje. Nácvič správania sa pri nákupe (hra na obchod). Poznávanie platidiel – mince. Oboznámenie sa s najdôležitejšími službami obyvateľstvu (oprava obuvi, oprava odevov, práčovne, čistiarne a pod.).

Na pošte .Oboznamovanie sa so službami, ktoré pošta zabezpečuje. Poznávanie práce poštového doručovateľa.

Bezpečnosť cestnej premávky .Dodržiavanie zásad správneho a bezpečného správania sa pri chôdzi po chodníku a po ceste. Križovatka, prechádzanie cez riadenú križovatku, prechádzanie cez vozovku mimo vyznačeného priechodu. Precvičovanie získaných vedomostí žiakov a vytváranie návykov (cvičenia s jednotlivcami, vo dvojiciach, v malých skupinkách). Bezpečné miesta na hry v lete a v zime.

Starostlivosť o zdravie .Vytváranie návyku dodržiavať zásady hygieny počas celého školského roka, rozvíjať a upevňovať návyky osobnej hygieny: umývanie rúk pred jedlom, po použití WC, čistenie zubov, umývanie ovocia a zeleniny, pravidelné cvičenie, vetranie, kúpanie sa, účelné obliekanie a otužovanie, striedme jedenie. Čistota svojho okolia, udržiavanie poriadku na svojom mieste, v triede, na chodbe. Udržiavanie čistoty svojho odevu a obuvi. V školskej jedálni upevňovanie návykov samoobsluhy, nacvičovanie správneho stolovania. Oboznamovanie sa s niektorými chorobami (napr. chrípka, kašeľ, nádcha, hnačka). Vyjadrovanie pocitovej nevoľnosti alebo choroby. Ochrana pred nákazou, správanie sa pri nádche a kašli. Oboznamovanie s prácou lekárov a zdravotných sestier v zdravotnom stredisku. Správanie sa u lekára.

Jar 18VH

Prišla jar Pozorovanie zmien počasia na jar (oteplovanie, odmäk, dlhší deň) a ich vplyv na prírodu. Uvedomovanie si jari ako ročného obdobia. Porovnávanie krajiny v predjari s predstavou tej istej krajiny v jeseni a v zime. Porovnávanie záznamov v kalendári prírody s pomocou učiteľa. Pomenovanie jarých mesiacov. Pozorovanie činnosti detí a práce dospelých na jar doma a v prírodě. Primerané vyjadrovanie svojich poznatkov. Poznávanie niektorých jarých kvetov z okolia domova žiakov (napr. snežienky, prvosienky, fialky, tulipány a iné). Opisovanie ich vzhľadu a miesta, kde rastú. Nebezpečenstvo požiaru v prírode pri vypaľovaní suchej trávy. Poznávanie a pomenovanie domácich zvierat a ich mláďat (pes, mačka, králik, hus, sliepka, sviňa, krava, kôň).

Jar v záhrade a v sade Pozorovanie jarých prác v záhrade. Pomoc pri príprave záhonov a poznávanie základných prác na záhonoch. Význam rýľovania, hrabania, polievania a kyprenia pre správny vývoj rastlín. Oboznamovanie sa s najdôležitejším záhradným náradím. Sadenie (veľkých) semien a pozorovanie klíčenia rastlín v kútiku živej prírody. Pozorovanie sadu v čase kvitnutia ovocných stromov. Rozlišovanie včely a čmeliaka. Pozorovanie včiel a ich lietanie do úľov.

Práca a odpočinok..... 6 VH

Ľudia a veci . Poznávanie výrobkov, ktoré sa denne používajú. Určovanie, z čoho sú vyrobené. Oboznamovanie sa s pojmami továreň, dielňa, predajňa.

Práca a odpočinok. Týždeň – pracovné dni a dni odpočinku. Voľná sobota, nedeľa, prázdniny. Osvojovanie si názvov dní v týždni. Určovanie časti dňa. Sledovanie času na hodinách, určovanie celých hodín. Účelné využívanie voľného času.

Leto 24VH

Začína sa leto Pozorovanie zmien v prírode (teplé dni, slnko dlho hreje, otepľuje sa voda). Pozorovanie počasia, osvojenie si správania sa pred búrkou a počas búrky (ochrana pred bleskom). Oboznámenie sa s bleskozvodom. Pozorovanie dozrievania letného ovocia (čerešne, jahody). Pomenovanie niektorých záhradných a lúčnych kvetov z najbližšieho okolia. Poznávanie rastlín, ktoré ohrozujú zdravie (jedovaté plody rastlín, huby a pod.)._Kalendár prírody v lete. Uvedomovanie si ročného obdobia, osvojenie názvov letných mesiacov.

Rok a ročné obdobia .Uvedomovanie si striedania ročných období. Primerané vyjadrovanie svojich poznatkov v priebehu celého roka. Rozlišovanie situácie v prírode podľa ročných období. Príprava na prázdniny Význam pobytu na čerstvom vzduchu pre zdravie. Vhodné obliekanie vzhľadom na počasie. Poznávanie letných športov, bezpečnosť, opatrnosť pri kúpaní a opaľovaní. Osvojovanie si správania v prírode, ochrana prírody.